

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint 198
Tel. 24-36-41

Nr. 06/2554 din 22.07 2013
La nr. 298 din 03 iulie 2013

**Biroul Permanent al Parlamentului
Republicii Moldova**

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție asupra proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative.

Anexă: potrivit textului – 5 (cinci) file.

Director

Viorel CHETRARU

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului

de lege cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr. 131 din 08.06.12, Legea nr. 160 din 22.07.11, Legea nr. 451 din 30 iulie 2001)

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este deputat în Parlament, autor nemijlocit - deputați în Parlamentul RM, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Necesitatea elaborării proiectului este ajustarea cadrului legal (Legea nr. 131 din 08.06.12, Legea nr. 160 din 22.07.11, Legea nr. 451 din 30 iulie 2001) la prevederile Legii privind desfășurarea în siguranță a activităților nucleare și radiologice nr. 132 din 08.06.2012.

Astfel, prin proiect se propune de completat Legea nr. 160/11 cu acte permissive noi (autorizație radiologică, autorizație cu caracter parțial), care să permită persoanelor fizice și juridice desfășurarea activității nucleare și radiologice. De asemenea, se propune de exclus din competența Inspectoratului Ecologic de Stat dreptul de a iniția controale și de a acorda mandate de control la compartimentul „Protecția mediului și folosirea resurselor naturale” pe domeniile: prevenirea accidentelor radiologice (nucleare); verificarea condițiilor de securitate a activităților nucleare și radiologice.

Finalitățile urmărite prin aprobarea proiectului este stabilirea mecanismelor de asigurare a securității activității nucleare și radiologice, menținerea lor la un nivel adecvat în orice domeniu ce ține de utilizarea surselor de radiații ionizate, precum și prevenirea desfășurării neautorizate a activităților radiologice.

d. Suficiența argumentării. Argumentele autorului referitor la condițiile elaborării proiectului sunt parțial justificate din punct de vedere al scopului propus.

În opinia noastră, nu este justificată propunerea de amendare a Legii nr. 451 din 30.07.2001 privind licențierea activității de întreprinzător (Art. IV, alin. (2) art. 8 al Legii nr. 451/2012, potrivit proiectului) referitor la obligarea Camerei de Licențiere în procesul licențierii unor

activități să ia în calcul prevederile art. 3 și ale Capitolului IV al Legii nr. 132/12 pentru activitățile supuse reglementării prin licențiere. Propunerea dată, pe lângă faptul că este una discreționară și contradictorie, întrucât activitățile supuse licențierii nu fac parte din domeniile de reglementare al legii enunțate mai sus (activitatea de proiectare pentru toate categoriile de construcții, urbanism, instalații și rețele tehnico-edilitare, reconstrucții, restaurări; construcțiile de clădiri și/sau construcțiile ingineresti, instalațiile și rețelele tehnico-edilitare, reconstrucțiile, consolidările, restaurările etc.), aceasta constituie și o imixtiune nejustificată în reglementarea proceselor de activitate a Camerei Licențierii de Stat.

De asemenea, nu este justificată și propunerea de amendare a Legii nr. 131 din 08.06.2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător (Art. II, alin. (4) art. 1, potrivit proiectului), cu privire la neaplicarea prevederilor legii enunțate mai sus față de controalele efectuate în domeniile activităților nucleare și radiologice și a materialelor pertinente proliferării armamentului nuclear. Această propunere vine în contradicție cu prevederile art. 6 al Legii nr. 132/12 care prevede că Agenția Națională de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice (în continuare Agenția Națională) este autoritatea care are funcții de reglementare în autorizarea activităților nucleare și radiologice, controlul și supravegherea de stat în domeniul dat etc. Mai mult decât atât, domeniul de aplicare al Legii privind desfășurarea în siguranță a activităților nucleare și radiologice se aplică activităților de proiectare, amplasare, repararea, producerea, furnizarea, închirierea, prelucrarea, utilizarea, depozitarea, transportul, tranzitul, importul, exportul, reexportul și introducerea temporară a surselor de radiații ionizante, plasarea pe piață a produselor și prestarea serviciilor destinate activității în siguranță a obiectivelor nucleare și radiologice etc.

Prin urmare, Agenția Națională are funcții de reglementare care cad sub incidența Legii 131/12, însă dispozițiile legii date se aplică în măsura în care nu contravin legislației privind activitatea de control și supraveghere a autorităților publice de reglementare, în limita domeniilor de activitate.

Ca concluzie menționăm că proiectul de lege necesită a fi examinat suplimentar, anume la aspectele invocate mai sus, pentru a nu crea conflicte de norme, precum și promovarea unor interese de grup sau individuale în detrimentul interesului public.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Cu referire la fundamentarea economico-financiară a proiectului, menționăm că acesta nu conține careva prevederi exprese privind atribuirea cheltuielilor de implementare a prevederilor legale, deși se propun reglementări.

Propunem autorului proiectului de a completa nota informativă cu prevederi referitoare la fundamentarea economico-financiară a proiectului, în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli și de altă natură, condiție prevăzută în art. 20 lit. d) din Legea nr. 780-XV din 27.12.2001 privind actele legislative.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Reieșind din faptul că proiectul de lege nu este bine fundamentat la aspectele procedurale cu privire la controlul de stat al activităților nucleare și radiologice (concluzii generale la capitolul Evaluarea generală și în fond a proiectului), și anume existența conflictelor normelor de drept, proiectul este de natură să promoveze anumite interese de grup sau individuale în lipsa unei justificări a interesului public.

Pentru a nu admite careva abuzuri de procedură din partea Agenției Naționale, și anume tentativa autorului de a nu supune domeniile activităților nucleare și radiologice și a materialelor pertinente proliferării armamentului nuclear, controlului de stat prin prisma Legii nr. 131/12, propunem de a analiza și evalua suplimentar eficiența actului de reglementare. Aceasta este necesar pentru a nu prejudicia interesul atât a statului, cât și interesul beneficiarilor.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Referitor la transparența în procesul decizional constatăm că proiectul prenotat se regăsește pe pagina oficială a Parlamentului Republicii Moldova, cerință impusă de prevederile Legii privind transparența în procesul decizional nr. 239-XVI din 13.11.2008, potrivit căreia autoritățile publice sunt obligate de a întreprinde măsurile necesare pentru asigurarea posibilităților de participare a cetățenilor, a asociațiilor constituite în corespundere cu legea, a altor părți interesate la procesul decizional, plasând proiectul de act normativ pe pagina web oficială a instituției.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigui

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

Art. II, alin. (4) art. 1, al Legii nr. 131 din 08.06.12, potrivit proiectului „controale efectuate în domeniile activităților nucleare și radiologice și a materialelor pertinente proliferării armamentului nuclear”

Vis-a-vis de acest amendament ne-am expus în linii generale la capitolul Evaluarea generală a proiectului. Totodată, reținem că sfera de reglementare a Legii privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător trebuie să se răsfrângă față de prevederile Legii nr. 132/12 în limita domeniilor de activitate ale Agenției Naționale.

De asemenea, dispoziția dată vine în contradicție cu prevederile art. 6 al Legii nr. 132/12, care prevede că Agenția Națională este autoritatea care are funcții de reglementare în autorizarea activităților nucleare și radiologice, controlul și supravegherea de stat în domeniul dat etc. Iar autorizarea activităților în cauză țin de domenii de reglementare: producere, furnizare, plasare și prestare de servicii destinate activității nucleare și radiologice.

Recomandarea: Prin prisma celor expuse mai sus, propunem autorului de a analiza acest aspect în contextul art. 3 alin. (3) al Legii nr. 131/12, și anume de a completa norma dată cu sintagma „Agenția Națională de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice”, pentru a putea aplica prevederile legii expuse mai sus în măsura în care nu contravin prevederilor

Art. IV, alin. (2) art. 8 al Legii nr. 451/2012, potrivit proiectului „Licența pentru activitățile indicate la art. 8 pct. 12, 13, 26 și 27 iau în calcul prevederile art. 3 și ale Capitolului IV al Legii nr. 132 din 08.06.12 și nu exonerează titularii de respectarea lor”

Referitor la acest amendament ne-am expus în cadrul Evaluării generale a proiectului. Suplimentar dorim să menționăm că reieșind din condițiile de autorizare a activităților nucleare și radiologice ale Agenției Naționale, potrivit art. 20 al Legii nr. 132/12, solicitantul trebuie să asigure măsuri pentru prevenirea și limitarea consecințelor pe care le au incidentele și accidentele nucleare sau radiologice cu posibil impact negativ asupra vieții și sănătății personalului, populației, mediului, proprietății terțelor părți sau patrimoniului statului: să instituie și mențină un sistem adecvat de protecție fizică a materialelor nucleare și radioactive, a produselor și a deșeurilor radioactive, precum și de securitate fizică a instalației ori a utilajului nuclear sau radiologic, inclusiv a depozitelor de materiale nucleare și radioactive, în conformitate cu actele normative în vigoare în domeniul radioprotecției, securității nucleare și radiologice etc., ceea ce presupune că nu este necesar de inclus această obligație și Camerei de Licențiere de Stat în procesul licențierii unor activități (să ia în calcul prevederile art. 3 și ale Capitolului IV al Legii nr. 132/12, pentru activitățile supuse reglementării prin licențiere, potrivit proiectului).

Prin urmare, propunerea dată este una contradictorie, motiv pentru care considerăm oportun de a lăsa doar în competența Agenției Naționale dreptul de a decide referitor la autorizarea activităților nucleare și radiologice.

Recomandarea: Ținând cont că scopul și obiectivul general în vederea elaborării unei legi speciale (Legea privind desfășurarea în siguranță a activităților nucleare și radiologice) în domeniul nuclear și radiologic a fost instituirea unui organ care să supravegheze și să controleze procesul dat, acesta trebuie să fie responsabil de condițiile de securitate a activităților nucleare și radiologice în cazul eliberării autorizației.

În acest sens, considerăm drept inoportună propunerea dată.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Nu sînt identificate discreții excesive ale autorităților publice, capabile să genereze coruptibilitate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizati.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărîrea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

Natalia Cheptea
inspector principal Direcția legislație și expertiză anticorupție
18 Iulie 2013

*Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a
Centrului Național Anticorupție - www.cna.md*

